

ARCHEOLOGIENOTA 2021A78
Nijlen (Kessel) — Grote Puttingbaan

DEEL II : PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ATELIER ILSE ROOVERS
ARCHEOLOGISCHE STUDIES
RAPPORT 21

Atelier Ilse Roovers
Bergstraat 39
2861 Onze-Lieve-Vrouw-Waver
0495 / 88 72 88

© Atelier Ilse Roovers, Archeologische studies, 2021, 21.
Wettelijk depot: D/2021/14.897/1

Illustratie voorblad: detail uit de Ferrariskaart van 1777.

Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve mij de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken. Deze uitgave mag niet zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt. Gegevens worden niet gedeeld met derden zonder uitdrukkelijke toestemming van de opdrachtgevers of initiatiefnemers.

Atelier Ilse Roovers aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ARCHEOLOGIENOTA 2021A78

Nijlen (Kessel) – Grote Puttingbaan

DEEL II – PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Ilse Roovers

Onze-Lieve-Vrouw-Waver
2021

Inhoudstafel

DEEL II : PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

INLEIDING	3
1.1 Administratieve fiche	3
1.2 Aanleiding vooronderzoek	4
1.3 Impact van de geplande werken	5
2. RESULTATEN VAN HET VOORONDERZOEK.....	8
3. ADVIES VOOR HET VERVOLGONDERZOEK.....	9
Bepalingen inzake toevalsvondsten	10
Bibliografische referenties	11
Lijst van Figuren.....	11

INLEIDING

1.1 Administratieve fiche

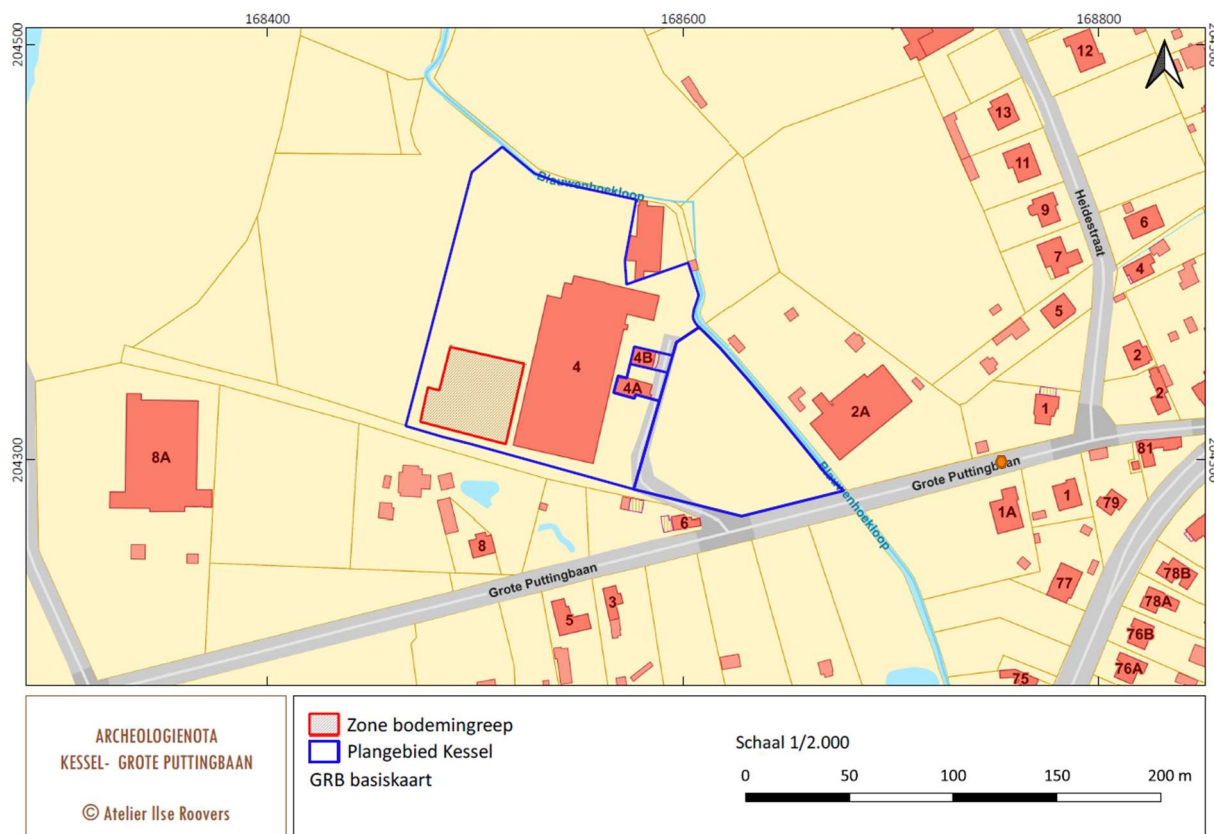
Project	Archeologienota Nijlen (Kessel) – Grote Puttingbaan	
Projectcode	2021A78	
Oppervlakte terrein	19.286m ²	
Geplande ingreep	Stedenbouwkundige handeling, aanleg van padelvelden	
Oppervlakte bodemingreep	1.635,70m²	
Wetgeving	De wetgeving met betrekking tot de archeologie: het onroerend erfgoed decreet van 12 juli 2013 en het onroerend erfgoed besluit van 16 mei 2014, die voor archeologie in werking traden op 1 juni 2016, gewijzigd op 18 juli 2017 en met terugwerkende kracht toepasbaar vanaf 1 juni 2017.	
Gemeente	Nijlen	
Deelgemeente	Kessel	
Provincie	Antwerpen	
Arrondissement	Mechelen	
Kadastrale gegevens	Nijlen, 3 ^{de} afdeling Kessel, Sectie A, 540A, 542D, 542E en 547F	
Kadasternr. bodemingreep	Nijlen, 3de afdeling Kessel, Sectie A, 547F	
Bounding Box	X	Y
	168488	204354
	168523	204346
	168514	204307
	168474	204318
Autorisatie	Ilse Roovers, OE/ERK/Archeoloog/2019/00032	
Auteurs	Ilse Roovers	
Onderzoekstermijn	Januari 2021	
Trefwoorden	Archeologienota, bureaustudie, Zuiderkempen, Nijlen, Kessel.	

1.2 Aanleiding vooronderzoek

Het terrein waarvoor een omgevingsvergunning wordt aangevraagd, is gelegen aan de Grote Puttingstraat 4 te Kessel, deelgemeente van Nijlen.

Het betreft een aanvraag voor een **stedenbouwkundige handelingen** en omvat de kadastrale percelen Nijlen, 3de afdeling Kessel, Sectie A, 540A, 542D, 542E en 547F. Het betreft een aanvraag voor de **aanleg van vijf padelvelden** op het perceel **A 547F** (Figuur 1).

De zone waar de **bodemingrepen** zijn gepland, is ca. **1.635,70m²** groot.

Figuur 1: Het plangebied op het Grootchalig Referentie Bestand op schaal 1/2.000 (bron: geopunt)

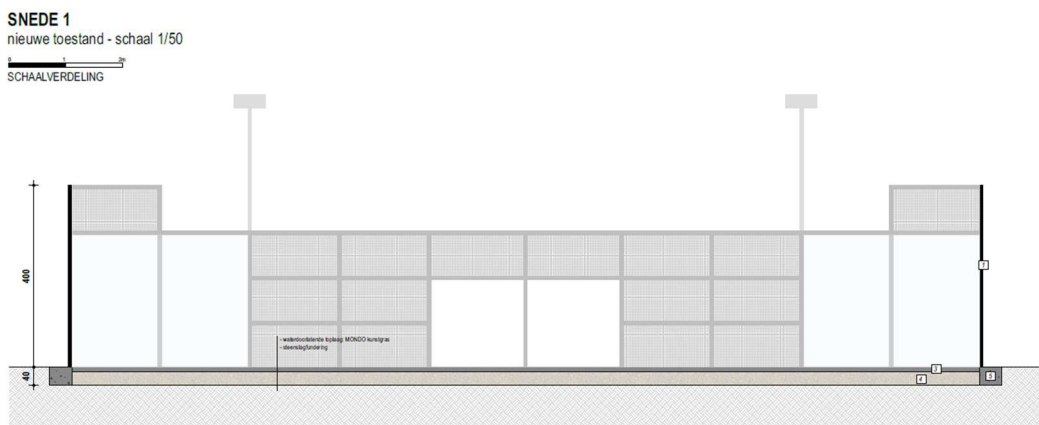
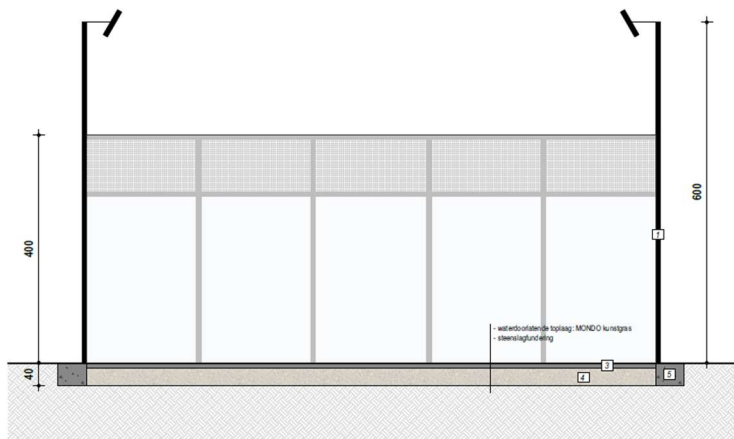
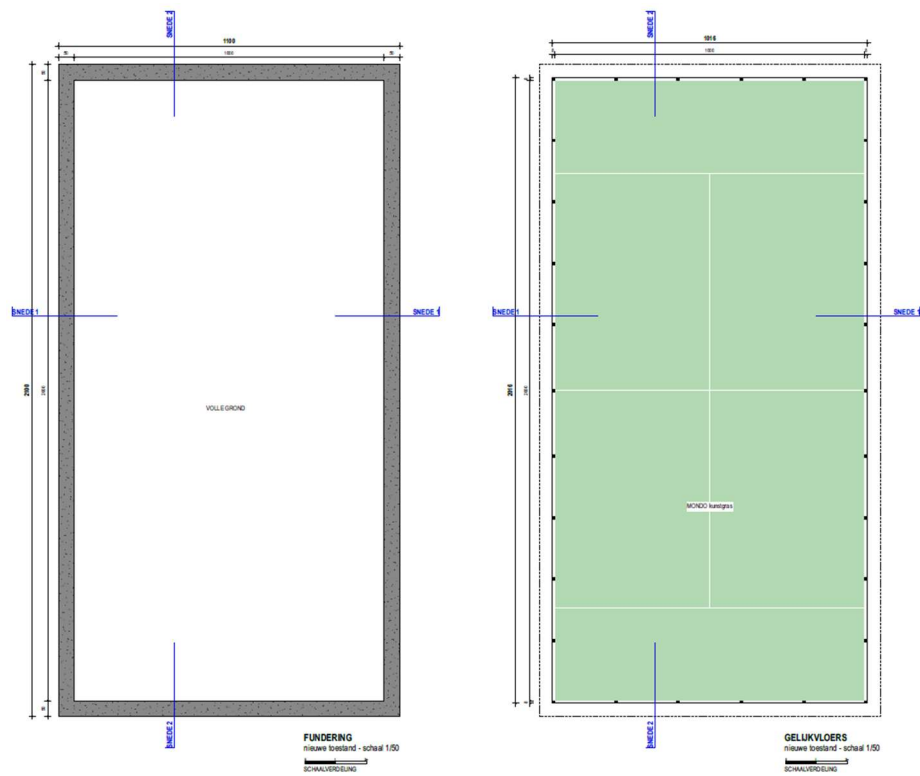
1.3 Impact van de geplande werken

De initiatiefnemer plant de aanleg van vijf padelvelden op het perceel 547F met een oppervlakte van 1.024,13m² en een paadje rondom de speelvelden in een waterdoorlatende verharding met een oppervlakte van 606,43m². De geplande werken hebben een impact op de bodem in een zone van 1.635,70m². De zone bevindt zich parallel aan de Grote Puttingbaan en is op het bijgevoegde plan aangeduid in het groen (Figuur 2).

De vijf padelvelden bestaan elk uit een betonnen funderingsmuur van 11 x 21 m met een breedte van 50 cm. De fundering heeft een diepte van 0,40 m -mv uitgegraven en wordt opgevuld met een laag steenslag en een waterdoorlatende toplaag in kunstgras (Figuur 3). We houden er rekening mee dat voor de aanleg van de fundering de bodem tot op een diepte van 50 à 60 cm verstoord zal worden. De aanleg van het toegangspad zal de bodem tot een diepte van 30cm verstoren. (Figuur 5c)

We besluiten dat in functie van de archeologische evaluatie bij een **stedenbouwkundige handeling** rekening gehouden wordt met de **effectieve verstoring** van het terrein. Voor de aanleg van de fundering zal de bodem tot op een diepte van 50 à 60 cm verstoord worden. De geplande bodemingreep beslaat **1.635,70m²**. Deze zone wordt verder in overweging genomen in deze studie, op basis van de definitieve bouwplannen.

Figuur 2: Plan van de nieuwe toestand. Zone padelvelden in het groen, op schaal 1/800 (bron: opdrachtgever)

Figuur 3: Definitief plan van de padelvelden. Oppervlak en snede, op schaal 1/50 (bron: opdrachtgever)

2. RESULTATEN VAN HET VOORONDERZOEK

Op de volgende onderzoeksvragen werd tijdens het bureauonderzoek een antwoord geformuleerd:

- Welke gegevens bieden de gekende bronnen over archeologie en cultuurhistorie m.b.t. het plangebied?
- Hoe evolueerde het landschap? Is er een evolutie in het grondgebruik ter hoogte van het projectgebied?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief? Wat zijn de gekende verstoringen?
- Is verder aanvullend vooronderzoek noodzakelijk?

De resultaten van het bureauonderzoek worden besproken in deel I, Hoofdstuk 4. Synthese, 4.1. Conclusies uit de bureaustudie en waardebeoordeling op p. 35-36.

3. ADVIES VOOR HET VERVOLGONDERZOEK

In het programma van maatregelen word een gemotiveerd advies geformuleerd over het al dan niet nemen van maatregelen in functie van het archeologisch erfgoed bij bodemingrepen.

Op basis van de bureaustudie is het mogelijk om voor het plangebied Nijlen (Kessel) – Grote Puttingbaan een gemotiveerd advies te formuleren of er al dan niet verder archeologisch vooronderzoek moet uitgevoerd worden:

Verdergezet archeologisch onderzoek naar **steentijd artefactensites** wordt niet zinvol geacht omdat:

- er een eerder lage verwachting is op het aantreffen van deze vindplaatsen. Het plangebied bevindt zich niet in een gradiëntzone. Hiervoor is de Otterbeek te dicht bij het terrein gelegen. Er zijn een eventuele gradiëntzones aan te duiden op een hoger en droger gelegen locaties in de omgeving.
- er geen kans meer is op het aantreffen van intacte E-, B- en BC-horizonten omdat de bodem reeds verstoord is.

Verdergezet archeologisch onderzoek naar **sporensites vanaf het Neolithicum** wordt niet zinvol geacht omdat:

- uit de bureaustudie blijkt dat er een reële verwachting is op het aantreffen van deze vindplaatsen maar er is geen kans meer is op het aantreffen van een intacte C-horizont. De bodem is reeds verstoord.

Omdat de kans uitgesloten is om nog intacte sporen aan te treffen die een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan de archeologische en historische kennis van een eventuele archeologische of historische site adviseren we om het projectgebied vrij te stellen van verder archeologisch onderzoek. Een kosten-batenanalyse kan verder onderzoek niet verantwoorden. Om die reden is **er geen programma van maatregelen** opgesteld.

Bepalingen inzake toevalsvondsten

Indien tijdens de uitvoeringswerken toevalsvondsten worden gedaan, is de melding ervan wettelijk verplicht volgens artikel 5.1.4 van het onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

De vondst moet binnen de drie dagen gemeld worden bij het agentschap onroerend erfgoed. De vondst en haar vindplaats moet beschermt worden tot tien dagen na het vinden. Het agentschap komt zo snel mogelijk ter plaatse om de vondst te onderzoeken. Op basis van dat onderzoek kan de termijn van tien dagen verlengd of ingekort worden. Dit onderzoek wordt gefinancierd door de Vlaamse overheid.

Er worden verder geen afwijkingen voorzien ten opzichte van de Code van Goede Praktijk.

Bibliografische referenties

ERVYNCK A., DEBRUYNE S. & RIBBENS R. 2015: *Assessment, Een handleiding voor de archeoloog*. Onroerend Erfgoed, Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.

VAN GILS M. & DE BIE M. 2006: Steentijd in de Kempen. Prospectie, kartering en waardering van het laat-paleolithisch en mesolithisch erfgoed, *Centrale Archeologische Inventaris (CAI) II. Thematisch inventarisatie- en evaluatieonderzoek*, VIOE-Rapporten 02, Brussel, 7-16.

Lijst van Figuren

Figuur 1: Het plangebied op het Grootchalig Referentie Bestand op schaal 1/2.000 (bron: geopunt)

Figuur 2: Plan van de nieuwe toestand. Zone padelvelden in het groen, op schaal 1/800 (bron: opdrachtgever)

Figuur 3: Definitief plan van de padelvelden. Oppervlak en snede, op schaal 1/50 (bron: opdrachtgever)

ATELIER ILSE ROOVERS
ARCHEOLOGISCHE STUDIES

Bergstraat 39

2861 Onze-Lieve-Vrouw-Waver

ilse.roovers@skynet.be